
Regeringsrätten

RÅ 2006 ref. 49

Målnummer:	3323-03	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2006-09-21		
Rubrik:	En byggnad som huvudsakligen används i en verksamhet avseende rensning och annan bearbetning av bl.a. papper inför fortsatt återvinning har i visst fall ansetts utgöra en specialbyggnad i form av en reningsanläggning och har därför varit undantagen från skatteplikt vid fastighetstaxering. Allmän fastighetstaxering 1994.		
Lagrum:	2 kap. 2 § och 3 § första stycket fastighetstaxeringslagen (1979:1152)		
Rättsfall:			

REFERAT

Skattemyndigheten i Göteborg åsatte fastigheten Malöga 7:1 i Trollhättans kommun taxering som industrienhet, annan tillverkningsindustri. Som skäl för beslutet angavs följande. På ifrågavarande fastighet sker vad som närmast kan beskrivas som omlastning av till anläggningen inkommet papper. Före vidare transport till pappersbruk frånskiljs viss del varefter merparten komprimeras till balar av lämplig storlek. Enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152), FTL, utgör byggnad som är reningsanläggning exempel på specialbyggnad. Med reningsanläggning jämställs sopstation och liknande. I fastighetstaxeringskommitténs utredning (SOU 1979:32), som föregick nämnda lag, anges att "avloppsreningsverk och sopförbränningsstationer är f.n. i praxis undantagna från skatteplikt (Rättsfallsreferat från RR och KR 1973 K1:35). Dessa typer av anläggningar har ansetts vara anläggningar för sundhetsvård och därför tjäna ett viktigt allmänt intresse som motiverar skattefrihet. Avloppsreningsverk och sopstationer bör därför även i fortsättningen vara skattefria." Vidare bör enligt kommitténs mening även vattenverk samt andra anläggningar med liknande ändamål såsom destruktionsanläggningar för t.ex. avancerat kemiskt avfall vara skattefria. Någon närmare definition av begreppet sopstation ges således vare sig i lagen eller dess förarbeten. Enligt skattemyndighetens mening kan man inte inordna en anläggning för omlastning av returpapper av ifrågavarande slag under rubriken reningsanläggning så som den definierats i FTL, proposition och utredningsbetänkande, då det varken är fråga om en varaktig deponering eller en destruktion.

I överklagande hos länsrätten yrkade H.A. Förvaltnings AB (bolaget) att fastigheten skulle taxeras som skattefri specialbyggnad och anförde bl.a. följande. Bolaget ingår i den s.k. HA-koncernen, ett av Sveriges större återvinningsföretag som huvudsakligen samlar in, sorterar och därefter för återanvändning säljer returpapper och plast. Fastigheten utnyttjas i sin helhet för HA-koncernens återvinningsverksamhet och inrymmer, förutom kontor och lager för insamlat papper, en sorteringsanläggning. - - - Någon tvekan om att det material som hanteras inom fastigheten är att betrakta som avfall föreligger inte. - - - Den verksamhet som bedrivs på fastigheten är också tillståndspliktig enligt miljöbalken; något som förutsätter att s.k. returpapper är att betrakta som avfall. Fastigheten är att betrakta som en "sopstation eller liknande". Fastigheten skall därför också taxeras som en s.k. specialbyggnad. Skälet för att specialbyggnader medgetts skattefrihet är enligt Riksskatteverkets handbok för fastighetstaxering (s. 1:25 ff.) deras samhällsnyttiga ändamål. Även mot denna bakgrund bör fastigheten vara att betrakta som specialbyggnad.

Länsrätten i Vänersborg (2000-10-04, nämndemännen Moberg och Hemlin samt värderingstekniska ledamoten Skillbäck) yttrade: Fastigheten används ostridigt enbart för att hantera returpapper. Verksamheten utgör ett led i

Återvinningsprocessen och samhällsnyttan kan inte ifrågasättas. Sammanfattningsvis är fastigheten att likställa med avloppsreningsverk, sopförbränningsstation eller destruktionsanläggning och således skattefri specialbyggnad. - Länsrätten bifaller överklagandet och bestämmer att fastigheten Malöga 7:1 skall utgöra skattefri specialbyggnad.

Ordföranden Gunnarsson var av skiljaktig mening och yttrade: I likhet med skattemyndigheten finner jag att ifrågavarande fastighet, som används för uppsamling och sortering av returpapper, inte är att jämföras med reningsanläggning i FTL:s mening eftersom fråga inte är om varaktig deponering eller destruktion. Skattemyndighetens beslut skall därför inte ändras.

Skattemyndigheten överklagade länsrättens dom och yrkade att kammarrätten skulle fastställa skattemyndighetens beslut att hänföra taxeringsenheten till industrienhet. Därvid åberopades ordförandens i länsrätten skiljaktiga mening samt Länsrättens i Stockholms län dom den 18 juli 2000 i mål nr 18543-99.

Bolaget bestred bifall till överklagandet.

Kammarrätten höll muntlig förhandling och syn i målet. - Vid syn av fastigheten gjorde kammarrätten följande iakttagelser. Byggnaden består av en mindre kontorsdel och stora hallar med hårda golv där produkter tas emot, sorteras, komprimeras och mellanlagras. Den maskinella utrustningen består av en sorteringsanläggning med transportband och press, samt större lastfordon. Inkommande avfall - med enligt bolaget större värde - lagras inomhus, liksom färdiga pappersbalar i väntan på vidaretransport. Betydande andel av sorteringen sker manuellt. Omsättningshastigheten för bearbetat material är mycket hög, cirka 100 gånger per år. Avfall som är mer förorenat förvaras och hanteras utomhus.

Kammarrätten i Göteborg (2003-03-31, Nordberg, referent, och Öhvall samt särskilde ledamoten Mattsson) yttrade: Bolaget har i målet uppgivit att det i sin verksamhet huvudsakligen samlar in, sorterar och därefter för återanvändning säljer returpapper, plast och andra produkter. Härav svarar returpappret för 90-95 procent. Dessa produkter har i allt väsentligt redan före avlämnande på fastigheten i fråga avskilts från sådant avfall som vid sluthantering skall deponeras eller destrueras. Av utredningen framgår att byggnaden inrymmer kontor, lager för insamlat papper samt en sorteringsanläggning för returpapper och plast. Fastigheten är inrättad så att den utan större ombyggnader kan fungera för annan industriell verksamhet. Den hantering som sker får nästan helt anses utgöra ett led i återanvändning av mottagna produkter. Fastigheten kan därför inte anses hänförlig till sådan reningsanläggning som enligt 2 kap. 2 § FTL skall utgöra specialbyggnad. Byggnaden skall därför indelas som industribyggnad och fastigheten taxeras som industrienhet. - Kammarrätten bifaller överklagandet och fastställer, med ändring av länsrättens dom, skattemyndighetens beslut.

Ordföranden Dyhre och särskilde ledamoten Ransgård var av avvikande mening och anförde: Det material, som bolaget tar emot och behandlar på fastigheten, är till helt övervägande del returpapper i form av tidningar m.m. som samlats från allmänheten. Detta papper får, när det samlas in och levereras till bolaget, anses som avfall eller sopor. I bolagets anläggning sker manuell sortering och avskiljs inte återvinningsbart material. Det papper som kan återvinnas komprimeras i en maskin till balar om cirka en kubikmeter. Dessa balar lagras under kortare tid på fastigheten i avvaktan på transport till pappersbruk för återanvändning. - Den verksamhet som bedrivs på fastigheten ingår enligt vår mening som ett led i modern sophantering. Den omständigheten att verksamheten bedrivs i vinstsyfte och att bolaget i vissa fall betalar för det material, som införs till fastigheten, eller för transportkostnaderna föranleder inte annan bedömning. - Enligt 2 kap. 3 § FTL skall byggnadstyp bestämmas med hänsyn till det ändamål som byggnad till övervägande del är inrättad för och det sätt som byggnad till övervägande del används på. Vi anser att byggnaden på fastigheten med hänsyn till användningen är att jämföras med sopstation. Sådant anläggning utgör enligt 2 kap. 2 § FTL specialbyggnad. Byggnad som är specialbyggnad samt tomtmark som hör till sådan byggnad är

enligt 3 kap. 2 § samma lag undantagen från skatteplikt. Vi avslår därför skattemyndighetens överklagande.

Bolaget överklagade kammarrättens dom och yrkade att Regeringsrätten skulle fastställa att fastigheten Malöga 7:1 i Trollhättans kommun skulle taxeras som en skattefri specialbyggnad.

Skatteverket bestred bifall till överklagandet.

Regeringsrätten (2006-09-21, Nordborg, Nord, Stävberg, Fernlund) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Enligt 2 kap. 2 § FTL, i dess för målet gällande lydelse, skall byggnader indelas i någon av de byggnadstyper som anges i paragrafen. Med industribyggnad avses byggnad som är inrättad för industriell verksamhet. Med specialbyggnad/reningsanläggning/ avses vattenverk, avloppsreningsverk, anläggning för förvaring av radioaktivt avfall, sopstation och liknande samt pumpstation som hör till sådan anläggning. Enligt 2 kap. 3 § första stycket samma lag gäller vidare bl.a. att byggnadstypen skall bestämmas med hänsyn till det ändamål byggnaden till övervägande del är inrättad för och det sätt som byggnaden till övervägande del används på.

På fastigheten Malöga 7:1 finns en byggnad som inrymmer kontor, lager för insamlat papper och en sorteringsanläggning för returpapper, plast och andra produkter. Byggnaden används uteslutande för lagring, sortering och komprimering av insamlat material som därefter säljs för återanvändning till i huvudsak pappersindustrin. Frågan i målet är om denna byggnad för fastighetstaxeringsändamål skall indelas som industribyggnad eller som specialbyggnad.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

Det är i målet klarlagt att byggnaden används för en verksamhet avseende återvinning av papper, plast och andra produkter och där returpappershanteringen svarar för mellan 90 och 95 procent av verksamheten. Av utredningen framgår att den sålunda dominerande verksamheten utgör ett självständigt led i en återvinningskedja, som avslutas med att det av bolaget rensade, balade och vidare sålda pappersmaterialet bearbetas av köparna till ett åter brukbart papper. Det står vidare klart att den tekniska utvecklingen avseende sophantering innebär att sopor och avfall kan återutnyttjas i en ökande omfattning, innan materialet slutligt måste destrueras och att avfall således också fått ett kommersiellt användningsområde, utan att detta förhållande förtar återvinningsverksamheten dess samhällsnyttiga inslag. En sådan rensning och bearbetning av avfall som utförs i byggnaden är ett exempel på sophantering i syfte att ta hand om och bereda avfall för återvinning.

Mot denna bakgrund finner Regeringsrätten, med stöd av 2 kap. 2 och 3 §§ FTL, att byggnaden utgör en sådan med sopstation liknande anläggning som kan indelas som specialbyggnad, reningsanläggning.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten bifaller, med upphävande av kammarrättens dom, överklagandet och fastställer det slut länsrättens dom innehåller.

Föredraget 2006-08-23, föredragande Lundström, målnummer 3323-03

Sökord: Fastighetstaxering

Litteratur: SOU 1979:32 s. 193-198, 261-264; prop. 1979/80:40 s. 61-64, 73, 193-194; SOU 2000:10 s. 213-215, 222-224; prop. 2000/01:121 s. 41, 42, 49; SOU 2005:23 s. 94-95, 107-112; prop. 2005/06:125 s. 29-30
